

stiptisbókasafninu í Reykjavík talsvert safn af bókum, og fylgdi þar með skrá yfir bækurnar, hefir ráðgjafinn fyrir hönd stiptisbókasafnsins meðtekið hina framboðnu gjöf, og jafnframt þessu hefir verið gjörð ráðstöfun til þess, að bækurnar yrðu látnar í kassa og sendar með gufuskipinu «Valdemar» á ferð þess út til Íslands 23. þ. m. 83
21. júl.

Jafnframt því að tjá yður þetta, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir stjórnöndum stiptisbókasafnsins, læt jeg ekki hjálða að senda yður ofanefnda skrá yfir hinar gefnu bækur.

— Brjef landshöfðingja til *amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um styrk til gagnfræðanáms af fje því, sem veitt er til eflingar búnaði.* — Í brjefi frá 4. þ. m. hafið þjer, herra amtmaður, samkvæmt tillögum amtsráðsins í suðurumdæminu mælt fram með því, að 100 kr. styrk þeim til að læra búfræði í Noregi, er með brjefi mínu frá 10. maí þ. á. var veittur Guðmundi Ögmundssyni frá Steinholti í Árnessýslu af fje því, sem getur um í 9. gr. C. 4. fjárlaganna, verði varið sem styrk handa tjeðum pilti á gagnfræðaskólanum á Möðruvöllum í Hörgárdal. 84
29. júl.

Fyrir því vil jeg tjá yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að jeg, með því að 9. gr. C. 4. fjárlaganna, ákveður fje til eflingar búnaði, og með því ekkert fje er veitt til ölmusustyrks við gagnfræðaskólann á Möðruvöllum, sjái mjer ekki fært að veita það, er þannig hefir verið sótt um.

— Brjef landshöfðingja til *sýslumannsins í Nordurmúlasýslu um lán til barnaskólafnunar.* — Í brjefi frá 7. þ. m. hefir hreppsnefndin í Seyðisfjarðarhreppi meðal annars farið þess á leit, að sjer verði veitt 3—5000 kr. lán úr viðlagasjóði til þess að koma upp barnaskólahúsi fyrir hreppinn. 85
29. júl.

Fyrir því vil jeg tjá yður, herra sýslumaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda, að hreppurinn muni geta fengið 3000 kr. lán úr viðlagasjóði gegn 6% árlegri afborgun og vöxtum af upphaflegri upphæð skuldarinnar í 28 ár, til þess að stofna barnaskóla, ef sýslunefndin samþykkir slíka lántöku, og býst jeg við að hreppsnefndin sendi manni hjer í Reykjavík ótakmarkað umboð til að taka lánið með skuldbindingum þeim, er tilteknar verða í skuldabryefinu.

Þetta umboðsskjal verður hreppsnefndin öll að skrifa undir, og verður þar að auki að útvega áteiknun sýslunefndarinnar á umboðsskjalið, um hið nefnda samþykki.

— Brjef landshöfðingja til *amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um Elliðaáamalið.* — Ráðgjafinn fyrir Ísland hefir 1. þ. m. skrifað mjer á þessa leið: 86
30. júl.

«Hjer með sendi jeg yður, herra landshöfðingi, til ráðstöfunar umboðsskjal, sem gefið hefir verið út að konungsboði handa landshöfðingjaritara Jóni Jónssyni og dagsett er í dag, til ítarlegri rannsóknar og dómsatkvæðis á ofbeldisverkum þeim gegn laxakistum kaupmanns H. Th. A. Thomsens í Elliðaánum, sem frá er skýrt í eptirriti því af rjettarrannsóknnum, sem hingað var sent með þóknanlegu brjefi yðar frá 2. f. m., sem og til að hefja rannsókn gegn sýslumanninum í Gullbringu- og Kjósarsýslu, Kr. Jónssyni, með tilliti til svars þess, er sagt er að hann hafi gefið mönnum þeim, sem

86 unnu að því að brjóta laxakisturnar 25. júlí 1879, er þetta var borið upp fyrir honum 30. júlí á undan, og aðrar aðfarir hans gagnvart lagabrotum þeim, sem fram eru komin.

Eins og þóknanlega má sjá á umboðsskjalinu, hefir ráðgjafinn verið á sama máli og hjer um það, að engin ástæða sje til að fallast á tillögur hins skipaða rannsóknardómara um, að sleppa því að höfða opinbert mál út af því, að kisturnar voru 25. júlí 1879 brotnar af oddvitum hreppsnefndanna í Seltjarnarness- og Mosfellshreppum ásamt 29 öðrum mönnum, sem þar áttu og heima. Að því leyti sem tillögurnar lufu að því, að tjeð kistubrot hafi farið fram á degi og opinberlega, og að því þeim, sem fyrir skaðanum varð, hafi verið innanhandar að fylgja fram rjetti sínum sjálfur með lögum og dómi, vil jeg geta þess, að með ákæruákvörðuninni í 298. gr. hegningarlaganna, er ekki gjört mikið úr þessu atriði; aptur á móti er ákæra af hendi hins opinbera skipuð, ef brotið hefir verið á móti ákvörðunum um lögreglu eða almennum friði hefir verið raskað. Það virðist mega segja, að hið síðara hafi átt sjer stað, þar sem hin ítrefuðu og yfirgripsmiklu brot á laxakistum Thomsens kaupmanns virðast hafa raskað friðhelgi eignar hans og atvinnu. Þegar nú hjer við bætist, að sú heimildarlausa burttaka á laxakistunum, er hjer ræðir um, virðist frá öðru sjónarmiði að innihalda brot gegn 108. grein hegningarlaganna, sem sætir opinberri ákæru, hefir hið konunglega umboðsskjal verið látið ná til manna þeirra, er hafa verið riðnir við þetta brot, að svo miklu leyti, sem þeir hafa ekki unað við dóm þann, sem áður var upp kveðinn í málinu fyrir hjeradsrjetti, og að svo miklu leyti sem hluttekning þeirra í misferli þessu hefir verið skýrð í dómseptirriti, er ráðgjafanum hefir áður verið sent, eða í prófsseptirritinu.

En ef svo skyldi fara, eptir að búuð er að grafast meir fyrir þetta mál, annaðhvort með tilliti til kistubrots þessa eða annara brota, sem hjer að lútá á hinum optnefndu laxakistum, að ástæða skyldi virðast til að gjöra umboðsskjalið yfirgripsmeira, svo að það næði til fleiri atriða en þar eru tekin fram, gef jeg yður hjer með heimild til fyrir hönd ráðgjafans *ad mandatam* að veita hið yfirgripsmeira umboð.

Jafnframt því að tjá yður, herra amtmaður, hið framanskraða til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstafanar, læt jeg fylgja hið ofan nefnda konunglega umboðsskjal.

87 — Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um fje til eflingar búnaði. — Samkvæmt tillögum amtsráðs suðurumdæmisins samþykkist hjer með, að suðurumdæmið fái 3533 kr. 33 a. af fje því, er með 10. gr. C. 4. fjárlaganna er veitt til eflingar búnaði fyrir árið 1881. Af þessu fje hefir þegar verið ráðstafað 300 kr. Af þeim 3233 kr. 33 a., sem þá eru eptir, samþykkist að lagðar verði

1. búnaðarfjelagi suðurumdæmisins	1500 kr.	
2. til að borga með eptirstöðvar af launum búfræðings Ólafs Ólafssonar	700 —	
3. til ýmiss kostnaðar við tilraunir til að varna útbreiðslu sandfoks í Skaptafellsýslu	535 —	
4. Jóni Gunnlaugssyni til að nema þilskipasmíði erlendis	150 —	2885 — „

Eru þá eptir 348 — 33 -
og mun ítarlegri ákvörðun um, hvernig þessu fje skuli varið, verða gjörð síðar meir.